

2020-05-11 digitaal overleg "Cultuur en Corona" cultuurwoordvoerders met wethouder Feitsma

Ter voorbereiding is een memo opgesteld met

- een indicatie van de gevolgen van de Corona-crisis voor de culturele sector in Leeuwarden
- een overzicht van de maatregelen van de rijksoverheid (OCW), de provincie en de gemeente voor de cultuursector
- een inventarisatie van de voorlopige financiële consequenties voor de gemeenten en mogelijke oplossingen en risico's.

In zijn inleiding benadrukt wethouder Feitsma, die ook namens de VNG met de minister in gesprek is over de landelijke steunmaatregelen voor de cultuursector, dat de nadruk bij de eerste ronde – voor de korte termijn – ligt op de ondersteuning van de cruciale culturele infrastructuur, instellingen die ook van belang zijn voor het landelijk stelsel (m.n. Harmonie, Slieker en Neushoorn en het Fries Museum, die veel publieksinkomsten mislopen; van de gemeente wordt daarbij cofinanciering gevraagd voor De Harmonie en Neushoorn). Er wordt een Kamerbrief met de definitieve maatregelen voorbereid.

Voor de middellange termijn komt er een tweede ronde maatregelen van het Rijk ter ondersteuning/compensatie van gemeenten, die waarschijnlijk ook maatregelen voor kleinere culturele instellingen zal bevatten; in tegenstelling tot de eerste ronde is hier geen sprake meer van cofinanciering door de gemeente. Deze tweede tranche is, zoals het nu lijkt, gekoppeld aan het gemeentefonds.

Op de lange(re) termijn zullen er ook effecten merkbaar zijn/blijven voor festivals en talentontwikkeling en gederfde inkomsten voor zalen door beperkte bezettingsgraden.

In het overleg komen onder meer aan de orde:

1. De gevolgen van de crisis voor de cultuurnota. De koers en richting van de cultuurnota blijven overeind, maar er zal veel vertraging optreden ten gevolge van de huidige crisis. De optie van een 'update' van de cultuurnota in het najaar wordt ter sprake gebracht.
2. De uitgelekte lijst met instellingen die kunnen rekenen op steunmaatregelen uit de eerste tranche; daarop stonden geen Leeuwarder instellingen vermeld. Volgens de wethouder staan de instellingen van de basisinfrastructuur Leeuwarden wél op de nieuwe lijst, waarover woensdag 13 mei overleg wordt gevoerd met de minister.
3. De inzet van de middelen voor de samenwerking Neushoorn-Harmonie als cofinanciering. De inzet op samenwerking voor de langere termijn blijft, cofinanciering is een optie vanwege de urgentie om op de korte termijn geld beschikbaar te kunnen stellen.
4. De amateursector, genoemd wordt een signaal van de SML, heeft aangegeven geen acute financiële problemen te ondervinden.
5. Huurkijtschelding, een optie die het Rijk gemeenten aanraadt. Dat zou voor de gemeente een (te) grote inkomstenderving betekenen. Harmonie en Neushoorn betalen de huur nu uit hun eigen reserves. De enige steun van Vastgoed is het tijdelijk overnemen van de lasten van het gebouw voor Zalen Schaaf; het gaat daarbij vooralsnog om twee maanden en naar verhouding om een beperkt bedrag.
6. Provinciale maatregelen: wellicht dat in een later stadium de provincie apart steun zal willen verlenen aan een aantal kleinere cruciale culturele instellingen in de provincie (niet Harmonie, Neushoorn).

7. Keramiekmuseum Princessehof, weliswaar een gemeentelijk gebouw maar een rijksmuseum: de minister neemt daarvoor de financiële verantwoordelijkheid. Het is mogelijk dat de gemeente door het Rijk voor dit onderdeel gevraagd wordt om iets aan de huur te doen (het Rijk scheldt de Rijksmusea de huur kwijt).

Procedurele afspraken

Overleg

- *Over enkele weken wordt de raad opnieuw bijgepraat als er meer bekend is over de landelijke steunmaatregelen.*
- *Als er sprake is van inzet van gemeentelijke cofinanciering uit de Algemene Reserve (optie als de voorgestelde inzet van middelen uit de cultuurbegroting wordt afgewezen) heeft het de voorkeur voorafgaand aan de beslissing te overleggen met de raad.*
Dat kan bijvoorbeeld in een dringend geval via de fractievoorzitters (noodoverleg).

Schriftelijke beantwoording

- *De FNP heeft een aantal vragen schriftelijk ingediend; de schriftelijke reactie staat hieronder.*
- *Gevraagd is naar een overzicht van het aantal mensen dat in de culturele sector in Leeuwarden (als zzp-er) werkt; landelijk gaat het om circa 60% zzp-ers; de schriftelijke reactie staat hieronder.*

Openstaande vraag

- *Een vraag over de planvorming voor Zalen Schaaf zal worden beantwoord door wethouder De Haan.*

Fragen FNP Fraksje Ljouwert foar Kultuer wethâlder Sjoerd Feitsma oangeande memo ympakt en gefolgen Corona Krisis foar kulturele sektor yn de gemeente Ljouwert.

1. Op side 1, stiet : de oproep om de vragenlijst yn te fullen, leverde 112 respondenten op, hoefolle oproppen binne dien om de fragenlist yn te fullen?
Dat is niet exact te zeggen, omdat we ook gevraagd hebben om de oproep verder te verspreiden, als men dat nodig achtte. Zo heeft Kunstcade de oproep onder haar netwerk verspreid.
2. 50% fan de respondenten binne ZZP-ers, blykt út it oersjoch de oare 50% binne: Ferienings (8%) Bedriuwen (7%) Ynstellings (15%) , Festivals (8%) Stiftings (2%) Musea (2%) en oaren (8%). Neffens de FNP fraksje is dit net in folslein byld. Dielt it kolleezje ús miening? Kinne **net** neamde organisaasjes harren noch melde? Falle net neamde organisaasjes sa net bûten de boat?
We wilden met deze oproep een eerste inventarisatie doen; alle door ons structureel gesubsidieerde organisaties hebben gereageerd, alsook een aantal niet door ons gesubsidieerde organisaties, bedrijven en ZZP-ers. We zijn van mening dat de eerste inventarisatie een goed beeld geeft van de problemen waar men tegenaan loopt, ook omdat er een diversiteit aan organisaties en makers hebben gereageerd. We zijn niet voornemens

om organisaties die niet hebben gereageerd actief te benaderen, omdat het hierbij, zoals eerder aangegeven, gaat om organisaties die de gemeente niet structureel subsidieert.

3. In protte organisaasjes wurkje mei Frijwilligers (Neushoorn, Harmonie, Tryater, Slieker, Musea,) de measte frijwilligers binne 65 + of âlder en falle ûnder de **risico groepen**. Fraach: meie de frijwilligers harren wurk útfiere sadra de kulturele ynstellings wer iepengean nei 1 juny? En meie de frijwilligers fan de **risico groepen** frijwillig **harren wurk útfiere**?
Op de site van de overheid staat het volgende over de inzet van vrijwilligers 'Mensen die ernstiger ziek kunnen worden van het coronavirus zijn mensen van 70 jaar en ouder en mensen met een onderliggende aandoening. Mensen met een kwetsbare gezondheid wordt daarom aangeraden extra voorzichtig te zijn. Het kan verstandiger zijn om voorlopig nog zo veel mogelijk thuis te blijven'. Zie <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/cultuur> Vrijwilligers mogen hun werk weer uitvoeren, zodra culturele instellingen weer opengaan. In het geval er (tijdelijk) minder vrijwilligers nodig zijn dan in de situatie voor de coronacrisis, wordt daarover overleg gevoerd. Vrijwilligers kunnen de keuze maken om, vanwege de huidige situatie, niet aan het werk te gaan. Dat geldt niet alleen voor vrijwilligers van de risicogroepen, maar ook voor de andere vrijwilligers. Inzet van vrijwilligers vergt, kortom, maatwerk.
4. **Wy misse: yn de hiele memo by de kulturele ynstellings yn de gemeente Ljouwert: Sealen Skaaf, Wat is de reden hjirfan? Sealen Skaaf hat op dit stuit ek gjin ynkomsten en de programering sit op slot, werom gjin finansjele stipe foar Sealen Skaaf. De hieroerienkomst fan Sealen Skaaf is wol ferlengd oant april 2021, werom dan gjin finansjele stipe?**
*Wij hebben ons in deze memo geconcentreerd op de organisaties die de gemeente subsidieert, en die op dit moment de grootste verliezen lijden (Neushoorn, Harmonie, Sieker) Deze organisaties komen waarschijnlijk in aanmerking voor Rijksgeld. Wij subsidiëren Zalen Schaaf niet; datzelfde geldt voor andere culturele organisaties en makers, hoe waardevol ook voor cultuur in Leeuwarden. **Mis ek noch de Amateurkeunst, sa as pleatslike toanielferienings? Iepen loft spul Jorwert? Spulwike? Berneiepenloftspul? Wat is hjir fan de reden?** Zie hierboven; deze memo richt zich niet op alle culturele organisaties. Wij hebben aandacht voor de door u genoemde organisaties en ze zijn ook in beeld; in een later stadium zullen wij u hierover informeren.*
5. Ekstra Ryksmiddels OCW : stiet op side 5, 300 miljoen ekstra? hjoed is der in list beskikber kommen fan it Ryk: Foar de hiele provinsje Fryslân is allinne de Lawei yn Drachten neamd op de list! Werom is der fierder neat foar Ljouwert en Fryslân beskikber? Binne jimme derfan op de hichte dat der in list mei mooglik oanmelde kulturele ynstellings rûn giet? Hat de wethâlder de lobby nei Den Haach goed útfierd? Of is der noch gjin kontakt mei Den Haach west?
Wij zijn op de hoogte van de lijst uit Den Haag. Het gaat om een voorlopige, vertrouwelijke lijst, die op dit moment niet meer relevant is. Op de aangepaste lijst staan Slieker, De Harmonie en Neushoorn, mede vanwege de lobby van wethouder Feitsma in Den Haag.
6. Kloppet dat allinne ynstellings mei de BIS ((Basis Ynfrastuktuer Kulturele Ynstellings) rjocht hawwe op in Ryksbijdrage?

Een groot deel van de door het rijk beschikbaar gestelde 300 miljoen euro voor cultuur is bestemd voor de ondersteuning van de BIS instellingen. In Leeuwarden zijn dat Tryater en keramiekmuseum Princessehof. Daarnaast kunnen organisaties die van cruciaal belang zijn voor de regionale culturele basisinfrastructuur aanspraak doen op een hiervoor bestemd deel van de 300 miljoen euro. Dit geldt voor de Harmonie, Neushoorn en Slieker. Knipepunten side 6: De lanlike regelingen drage yn beperkte mate byensafh. In spesifyk stipe pakket foar "lytsere "spilers ûntbrekt. Is it kolleezje ek fan doel om hjir noch in ekstra fangnet foar te regelen? Zoals aangegeven zijn de kleinere spelers bij ons in beeld en zullen wij hier op een later moment op terugkomen.

7. Gjin Bijdrage fan it Ryk stiet op side 9: dan hat de gemeente in bedrach fan 650.000,- nedich, hat it kolleezje al in dekking fûn?
De mogelijkheden waar wij aan denken zijn in de memo opgenomen onder lossingsrichtingen op p. 7 en 8.

Freek van Leeuwen van 50Plus heeft gevraagd hoeveel zzp'ers in Leeuwarden werkzaam zijn binnen de cultuursector. Onderstaande gegevens geven hier globaal inzicht in. Exacter cijfermateriaal is niet voorhanden.

Bureau Beleidsonderzoek heeft in 2009 onderzoek gedaan naar de creatieve sector in Leeuwarden. Het ging daarbij om 250 kunstenaars in Leeuwarden. Daarnaast had je mensen die werken in musea, kunsttieleen, galerieën, theaters, kunstzinnige vorming, dansscholen e.d. Dat was geschat op 450 in Leeuwarden. Het totaal komt op 700. Een ruwe schatting zou zijn dat de helft hiervan zzp'er is. Dan kom je in totaal op 350 zzp'ers in Leeuwarden. Het CBS (Staline) geeft voor 2018 1.100 banen in Leeuwarden op het gebied van Cultuur, sport en recreatie (2018). Met enige veronderstellingen is ook nog een aantal van ca. 1.800 "Auteurs en kunstenaars" en "Vakspecialisten op artistiek en cultureel gebied" te bepalen. Beide schattingen betreffen niet alleen cultuur en niet alleen zzp'ers. Op basis van die cijfers kom je ook op enkele honderden zzp'ers op cultuurgebied.

In de provincie Fryslân (bron: WGR 2019 provincie Fryslân) zijn 648 vestigingen, onderverdeeld in podiumkunsten en vermaak, dienstverlening voor uitvoerende kunst, schrijven en overige scheppende kunst, theater, schouwburg, waarvan 445 vestigingen waar personen 15 uur of meer per week werken en 209 vestigingen waar personen minder dan 15 uur per week werken. Het totaal aantal banen komt op 839. Hiervan werken 577 15 uur of meer per week en 262 personen minder dan 15 uur per week.

De landelijke tendens is dat de culturele ondernemingen, waar zzp'ers werkzaam zijn, de afgelopen jaren in aantal toegenomen zijn. Dit geldt ook voor Friesland.